

TIFF la cald
Michele Placido, eroul
din Caracatița vine
mîine la TIFF!

» Pagina 6

InterogaTIFF
Mergi la sigur cu
Recomandările lui
Chirilov

» Pagina 8

Concurs: TIFFar-ul de 10
Ultra-TIFFarul, acum în formulă îmbunătățită
cu tehnologie brevetată și terapie
complementară...

» Pagina 4

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#1

Vineri, 3 iunie, 2011
www.tiff.ro

**FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA**

EDIȚIA 10, 3-12 IUNIE 2011
CLUJ-NAPOCA

Prezentat de:

BT BANCA TRANSILVANIA

Gala de deschidere: **Potiche**

La 8 ani distanță de la *8 Femmes*, duo-ul dinamic Catherine Deneuve – François Ozon călătorește din nou înapoi în timpuri spre alte burghezii și alte dramolette de familie. Totuși nu avem de-a face cu un *eloge de l'amour* ci cu un elogi adus circumstanțelor. Destinului. Absurdului.

Doar că tot artificii cantant din *8 Femmes* este înlocuit aici cu joie-du-vivre și toată eleganța conceptului de comedie muzicală *a l'ancienne* cu tușe de Agata Christie lasă loc unui amor tardiv și răscopt între doi monștri sacri: gospodina Deneuve și marele (în toate sensurile posibile) Gérard Depardieu. Stricto sensu, potiche înseamnă "urnă decorativă". Americanii l-au tradus ca *Trophy Wife* și l-au descris ca "French crowd-pleaser". Cam greu de crezut ... film de public? Semnat de François Ozon? Fără crimele, psihozele meurtriere și devianțele sexuale care îi sunt atât de dragi, domnul Ozon face comedie. O comedie bazată pe o piesă de teatru șaptezecistă și ambientată într-o Franță din 1977. Franță în care, printre greve, proteste și pe la începuturile feminismului și mișcării întru egalitate masculin-feminină, o gospodină burgheză cu soț patron de fabrică și carnețel pe care își notează cele mai debile versulețe imaginabile, devine, din urna decorativă și soție model, directoare de fabrică și concurentă acerbă a soțului. Din

fericire, miza nu sînt nici mișcărilor proletariului, nici discursurile despre cum femeile merită și ele posturi de conducere. Ozon tratează cu superficialitate efervescențele sociale ale epocii și idealurile egalitariene. Rezultă un film plin de bonomie, ușurel și simpatic. O șansă pentru o mare actriță ca Deneuve

de a se separa de statutul iconic (dar și mortuar) de instituție a celui mai *art-house* cinema de pe planetă și de-a se bucura de un rol. Incidentul declanșator (o grevă la fabrica de umbrele a familiei - nu, acțiunea nu are loc în Cherbourg) nu face decît să o determine pe decorativa gospodină Pujol să se ornamezeze

cu blană și bijuterii și să vorbească nemulțumiților. Nu contează dacă o face doar pentru a-l impresiona pe reapărutul în peisaj Babin (Depardieu) sau dacă "proasta-creștere" burgheză își spune cuvîntul (lasă-i să vadă și ei ceva frumos, că doar pentru ce au muncit, argumentează madame Pujol ținuta deloc împă-

ciuitoare aleasă pentru a-i vizita pe greviști). Ce contează sînt evenimentele care rezultă, ce dezvăluie abilități manageriale și adulteruri și clarifică nefericirea și limitările burgheze fără a-și face un scop sau titlu de glorie din asta.

– **Cristi Mărculescu**

Cinematografele TIFF

Cinema Florin Piersic
Piața Mihai Viteazul 11

Casa de cultură a studenților
Piața Lucian Blaga 1-3

Cinema Victoria
B-dul Eroilor 51

Cinema Arta
Universității 3

Odeon Cineplex - Sala 1
Odeon Cineplex - Sala 4
Odeon Cineplex - Sala 5
Odeon Cineplex - Sala 6
Polus Center Cluj,
Avram Iancu 492-500,
Comuna Florești

Ursus Open Air
Piața Unirii

Mănăstur Open Air
terenurile de sport,
zona complexului Nora

Centrul Cultural Francez
I.C. Bratianu 22

Marty Cafe
Victor Babeș 39

Galerie Muzeul de Arta
Piața Unirii 30

Boiler Club
Henri Barbusse 59-61

DONCAFÉ

TIFF

SPOTUL TIFF 2011

Am fost chemat să realizez spotul când scenariul era deja în lucru, deci nu e ideea mea, cum se zice... Mi-a făcut plăcere să lucrez cu cei trei actori deja celebri pentru rolurile respective. Am lăsat loc improvizației pînă la final... Textul cu 4321-am inventat ad-hoc împreună cu actorii. De obicei îmi place să lucrez așa și să simt că am libertatea să schimb textul și anumite lucruri în timp ce filmarea are loc. Am avut această libertate din partea producătorilor și asta m-a ajutat în abordare. La un moment dat aveam o variantă de scenariu în care apăreau și Giurgiu și Chirilov ca arbitri și erau și ei într-o fază controversată. În scenariul lung mai apăreau și Rădulescu și Sitaru și am încercat să mă bag și eu pe

acolo să pasez, dar am fost tăiați pentru că era prea lung...

Pe de altă parte, am încercat să păstrez spiritul filmului care inspire spotul. Momentul emisiunii din *A fost sau n-a fost* e deja un fel de moment clasic al cinematografeii noastre. E ceva, nu? Glumeam cu Porumboiu că e un clasic în viață și că a ajuns să fie citat:) Sper să se facă un spot și după MORGEN.

– Marian Crișan

Let's Go Digital!

Let's Go Digital again!

Acum 6 ani, în 2005, la TIFF s-a încercat un experiment educațional care promitea să dezvăluie tinerilor liceeni o materie omisă în programa școlară: cinematografia. După 6 ani și 9 ediții se poate spune că atelierul de film "Let's Go Digital!" a fost un experiment reușit.

Let's Go Digital! a început la TIFF, dar a continuat și independent de festival. 123 de tineri au fost la un moment dat "LGD-iști". S-au realizat peste 40 de filme de scurt metraj, iar 50 % dintre foștii participanți sunt, în prezent, studenți la facultăți de film.

În fiecare an 18 liceeni din toată țara sunt selecționați în urma unei preselecții. Sunt invitați la Cluj, li se oferă camere de filmare, stații de montaj și asistență. Au mai puțin de 10 zile la dispoziție să descopere ce îi emoționează și să încerce să emoționeze la rîndul lor. Lucrează în echipe de câte 3, scriu scenariu, filmează, montează, iar la finalul festivalului filmele lor sunt proiectate în fața publicului. Let's Go Digital! este o experiență completă pentru orice tînăr pasionat de cinema. De 6 ani la LGD se muncește mult și se doarme puțin, se leagă prietenii și se ciocnesc orgolii, se discută și se

pune în practică, se învață, se descoperă, se experimentează, se rîde cu lacrimi și se plînge de emoție.

Anul acesta 18 tineri din 10 localități din România sunt așteptați la Cluj. Din dimineața zilei de 4 iunie vor începe workshop-ul intensiv susținut de trainerii Sorin Botoșeneanu, Iulia Murgu, Neil Coltofeanu, Tudor Jurgiu și Bogdan Coman. Vor fi localizați în incinta Universității Sapienția iar, începînd de luni, vor putea fi zăriți prin centrul Clujului în grupuri de 3, cu cîte o cameră de filmare. Vineri după-amiaza, la ora 16,00 la Cinema Arta, vor trece testul cel mai greu – contactul cu publicul. Mai sunt 7 zile pînă cînd TIFF-ul se va mîndri cu cea de-a 9-a promoție de tineri cinești și doar cîteva ani pînă le vom putea urmări filmele următoare în competiția TIFF. Se întîmplă deja cu cei ce au participat la prima ediție, acum 6 ani, în 2005.

AperiTIFF

Redactor șef:
Laura Popescu

Redactori:
Cristi Mărculescu, Anca Grădinaru, Mark Racz,
Radu Meza, Raluca Bugnar, Andra Szasz

Pagina de engleză:
Martin Blaney, Jay Weissberg, David Robinson

Reporteri:
Oana Moisil, Paul Boca, Mihaela Ursan

Fotografi:
Răzvan Șut, Vlad Gherman

Graphic design:
Carmen Gociu

Distribuție:
Ionuț Husti

Tipărit la:
Media Pro

- 1 Instalează**
Descarcă din librăria de aplicații de pe smart-phone-ul tău aplicația de citire a unui QR code.
Recomandări: UP Code pentru Ovi Store | Barcode Scanner pentru Android Market | Bakodo pentru App Store
Caută și instalează aplicația →
- 2 Deschide aplicația și scanează QR code-ul folosind camera telefonului**
Automat se va genera un link.
Încadrează QR-codul în cadrulul camerei
- 3 Deschide link-ul generat**
Vei fi trimis în pagina de mobil atașată link-ului.
Deschide adresa afișată

Nu rata

Nu rata ultimele bilete la "Autobahn"!

Între 6 și 10 iunie asistă la un spectacol exclusiv!
6 mașini, 12 actori, 18 spectatori pe seară.
Doar 90 de spectatori din Cluj vor putea avea acces.
Fii printre ei, nu rata ultimele bilete la spectacolul "Autobahn"!
Biletele se găsesc între 3 și 5 iunie la caserile de bilete ale TIFF și la Meeting Point.
Prețul unui bilet este 70 lei. Mai multe detalii pe www.tiff.ro

Focus Belgia

Cinema belgian, deci

Mai exact valon și flamand. Pentru că deh, Valonia e lângă Franța (*vers le sud*) și Flandra lângă Olanda (Noord). Și lângă mare. Și vor să se separe. În ciuda berilor, gaufrelor, a ciocolateriilor, a lui Magrite, JCVD, Northumb și peste cadavrul lui Tintin, naționaliștii flamanzi vor ruperea federației belgiene. Lucrurile sînt mai complexe și au istoric aberant de hazos dar pentru un descriptio adecvat ar fi necesare mult prea multe cuvinte. Reținem deci că Bruxellesul, mic Paris (pe bune) sau plictis colosal (pentru cei mult prea internaționaliști într-ale cosmopolitanismului) e cel mai paradoxal măr al discordiei. Pentru că ține la un loc o țară care a rămas fără guvern mai mult timp decît Irakul. Pentru că se încăpățânează să vorbească în limba lui Godard și a lui Zidane deși e amplasat în plin teritoriu vorbitor de dialect flamand al limbii olandeze.

Corect balansat, focusul belgian al TIFF-ului debutează tocmai în Bruxelles (aka Bruxelles aka Brus-

sel). Cu două exemplare de cinema puternic. Flamanzii puntează la capitolul anti-thriller excelent de bine insinuat în singurătățile și anxietățile debutului de mileniu 3. *Pulsar*-ul lui Alex Stockman este un film de interior. În apartamentul dar și în capul lui Samuel (Matthias Schoenaerts) se instalează încet dar sigur singurătatea. Urmează anxietățile și paranoia. Motivele sunt multiple și evidente, deși nici Stockman nici Schoenaerts nu le puntează sau evidențiază în vreun fel. Rămas fără iubită (dusă cu internship-ul tocmai la New York), cu internetul piratat de vecini neidentificabili și cu un job non-glorios (deliver-boy pentru farmacia), Samuel nu se refugiază în pastilele pe care le transportă ci își cumpără vopsea lavabilă impenetrabilă pentru wi-fi. Ca în toate alienările cinematografice de calitate, în *Pulsar* nu se fac discursuri (tehnologia ne alienează, marile orașe mustesc de miracole sumbre și spionaje paranaturale) ci se insinuează lent în

fundal chestiuni deloc străine de subconștientul colectiv.

Valonii apelează la umorul de import și *Les Barons/ Baronii* (r. Nabil Ben Yadir) este una din comedile acelea magrebiene foarte notabile din spațiul francophon. Avem deci un protagonist (numitul Hassan) care vrea să devină stand-up comedian. Un anturaj alcătuit din "baroni" care nu sînt deloc nobili ci suficient de isteți încît să-și găsească o justificare debil-metafizică teribil de ilară pentru lenie și huzur. A se adăuga un tată care-și vrea fiul responsabil și șofer de autobuz, o mașină cumpărată la comun și o iubire cam dificilă. Din ingredientele de mai sus Yadir extrage concepte memorabile ("naivitate la nivel profesional", "Brainstorming cu măcelarul") și, în mod paradoxal pentru o comedie, demonstrează că se poate face umor eficient și de calitate pe baza unor glume foarte seci și în ciuda unor puseuri de realism-social.

— Cristi Mărculescu

Back to TIFF

Ispita Sfîntului Anton

Dacă admiti că toți ceilalți au o problemă și nu tu, dacă admiti că nu prea ai nimic împotriva unei personalități semi-schizoide, dacă admiti că ți-ar suride un melanj de drujbe, miini tăiate, mlaștini și *Frații Karamazov* în momentele bune, dacă admiti că nu te-ai supăra să vezi un amestec între Buñuel, Lynch și Jarmusch, atunci s-ar putea să fi găsit ceva perfect pentru tine: estonianul *The Temptation of St. Tony*, în regia lui Veiko Õunpuu. Tõnu este un yuppie din Tallinn care își trăiește mid-life crisis-ul într-o manieră

dantescă. Într-un infern post-comunist ale cărui imagini ne aduc poate prea mult aminte de noi înșine, dominat de imagini grotesco-macabro-psihedelice, Tõnu începe să își pună problema posibilității bunătății ființei umane. Lumea creată de regizor este una în care terapeutică beției pînă la inconștiență pare singura valabilă, în care poliției îl interoghează pe Tõnu într-o pivniță plină de cărți, punîndu-și tandru capul pe pieptul lui, în care găinarii citează din William Blake, iar preoții neagă existența vieții

viitoare zdrobind vodcă după vodcă, doar pentru a umbla pe pereți, la modul cel mai propriu, în cadrul următor. Cinematografia alb-negru a lui Veiko Õunpuu este una care se bucură de cadre șocante, după rețeta unei estetici suprarealiste. După bărbatul care dansează nebunește în pielea goală vine cadrul de un minut care studiază textura unui zid, la fel cum după *The Temptation of St. Tony* vine mereu afirmația că pelicula este una de neratat.

— Paul Boca

Program

CINEMA

FLORIN PIERSIC

11:00 - 107'

Copacabana

Franța, Belgia; Marc Fitoussi, Supernova [011]

13:15 - 107'

Burta mamei / Womb

Germania, Ungaria, Franța; Benedek Fliegauf
Fără Limită [012]

15:30 - 123'

Nader si Simin, o despărțire / Nader and Simin, A Separation

Iran, Asghar Farhadi; Supernova [013]

18:00 - 106'

Baronii / Les Barons

Belgia, Franța; Nabil Ben Yadir; Focus Belgia [014]

20:15 - 159'

Venus neagră / Vénus noire

Franța; Abdellatif Kechiche; Supernova [015]

23:30 - 120'

Dosarul K / Dossier K

Belgia; Jan Verheyen; Focus Belgia [016]

CINEMA VICTORIA

13:00 - 91'

Toto eroul / Toto le héros

Belgia, Franța, Germania; Jaco van Dormael
3x3 [032]

15:00 - 108'

Terminus Paradis / Next Stop Paradise

Franța, România; Lucian Pintilie; 100%
Lucian Pintilie [033]

17:30 - 96'

Si pitici au început de mici / Even Dwarfs Started Small

Germania; Werner Herzog; 3x3 [034]

20:00 - 115'

Ispita Sfîntului Anton / Temptation of St. Tony

Estonia, Finlanda, Suedia; Veiko Õunpuu;
Back to TIFF [035]

22:30 - 82'

Lacrimi în Gaza / Tears of Gaza*

Norvegia; Vibeke Lokkeber; Focus Norvegia [036]

CINEMA ARTA

10:00 - 90'

Urme de jurnal / Traces of a Diary

Portugalia; Marco Martins, André Príncipe;
Focus Portugalia [041]

12:00 - 80'

Sănătatea e mai bună decât toate / Tant Qu'on a la Sante

Franța, Pierre Etaix

14', În plină formă / En Pleine Forme;

Franța, 100% Pierre Etaix [042]

14:30 - 97'

Vreme rece / Cold Weather

S.U.A., Aaron Katz; Supernova [043]

17:00 - 92'

Salonul nr.6 / Ward Six

Iugoslavia, Lucian Pintilie; 100% Lucian
Pintilie [044]

19:30 - 144'

L-am văzut pe Diavol / I Saw The Devil*

Coreea, Kim Jee-woon; Umbre [045]

22:30 - 92'

An bisect / Ano Bisiesto*

Mexic, Michael Rowe; Fără Limită [046]

ODEON CINEPLEX SALA 1

15:00 - 120'

O măicuță cu cântec / Soeur Sourire

Belgia, Franța; Stijn Coninx;
Focus Belgia [082]

17:30 - 118'

Max Manus

Norvegia; Joachim Ronning, Espen Sandberg
Focus Norvegia [083]

20:00 - 146'

Strănsorea / Walking too Fast

Cehia; Radim Spacek; Supernova [084]

23:00 - 90'

Pulsar

Belgia; Alex Stockman; Focus Belgia [085]

ODEON CINEPLEX SALA 5

14:45 - 90'

Călătorește solo / I Travel Alone

Norvegia; Stian Kristiansen; Focus Norvegia
[0A2]

17:15 - 97'

Îngerul / The Angel

Norvegia, Suedia, Finlanda; Margreth Olin;
Focus Norvegia [0A3]

19:45 - 89'

Dublul Hitchcock / Double Take

Belgia, Germania, Olanda; Johan Grimont
Ce se intampla, documentarule? [0A4]

22:45 - 100'

Seniorii / Oldboys

Danemarca; Nikolaj Steen; Supernova [0A5]

ODEON CINEPLEX SALA 6

15:15 - 103'

Să nu mă părăsești / Never Let Me Go

S.U.A., Marea Britanie; Mark Romanek; Piața
Unirii [0B2]

17:45 - 99'

Niki Ardelean, colonel în rezervă / Niki and Flo

România; Lucian Pintilie; 100% Lucian
Pintilie [0B3]

20:15 - 87'

Marea dragoste / Le Grand Amour

Franța, Pierre Etaix

11' Ruptura / Rupture

Franța, 100% Pierre Etaix [0B4]

22:30 - 133'

Drumul de întoarcere / The Way Back

S.U.A.; Peter Weir; Proiecții Speciale [0B5]

URSUS OPEN AIR - PIAȚA UNIRII

DESCHIDEREA OFICIALĂ

20:45 - 103'

Nevasta la putere / Potiche

Franța; François Ozon; Piața Unirii [051]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 115'

Regele de pe insula Diavolului / The King of Devil's Island

Norvegia, Franța, Polonia, Suedia; Marius
Holst; Wasted Youth [061]

CENTRUL CULTURAL FRANCEZ

22:00 - 71'

Preludiul / Preludio

Mexic; Eduardo Lucatero; Fără Limită [071]

MARTY CAFÉ

21:30 - 100'

Armadillo

Danemarca; Janus Metz Pedersen; Ce se
intampla, documentarule? [0C1]

TIFF la Cald

Nu rata ultimele bilete la Pina 3D și la Odessa în Flăcări

Festivalul începe azi dar mai sînt puține bilete la proiecția de miine 4 iunie de la ora 20.30 la cinema Florin Piersic cu filmul *Pina* în 3D a regizorului german Wim Wenders și la proiecția eveniment de

la Palatul Banffy de la Bonțida de pe 7 iunie, ora 21.30 cu *Odessa în flăcări* (r. Carmine Gallone, 1942). AperiTIFF îți recomandă să îți pui în agendă azi în prima parte a zilei statul la coadă la bilete.

■ Concur: TIFFARUL de 10

ULTRA-TIFFARUL, ACUM ÎN FORMULĂ ÎMBUNĂTĂȚITĂ CU TEHNOLOGIE BREVETATĂ ȘI TERAPIE COMPLEMENTARĂ

10 ani de experiență...
10 ani de teste clinice...
10 ani de cercetare și brevetare...

Studiind diferența care apare în urma transformărilor suferite de gene la nivelul cortexului în urma expunerii prelungite la 24 cadre/secundă, departamentul de cercetare avansată de la Festivalul Internațional de Film Transilvania, în colaborare cu o echipă de specialiști, a descifrat codul tiffarului și acum vă oferă o formulă "ultra", îmbunătățită, cu substanța activă fortifiantă CINEFIL-PRO ACTIV.

Acum, un tiffar cu 10% mai pur, cu 10% mai intens, cu 10% mai natural.

**Studiu clinic Transilvanean ***Test in vitro

Aperitiff și TIFF TV îți prezintă 10 studii de caz și povestea evoluției lor de-a lungul a 10 ani:

Citește în fiecare zi povestea unui ULTRA-TIFFAR și votează pe facebook TIFFARUL de 10!

Tu și Aperitiff aleg TIFFARUL de 10.

Pentru departajarea marelui câștigător Aperitiff a pregătit un quiz pentru cunoscători din Ediția TIFF cu numărul 10.

Premiile pentru cei 10 cei mai hardcore spectatori de TIFF:

10 premii în obiecte TIFF și invitație la Gala

Marele Premiu: Un ecuson de Guest la TIFF 2012 și un loc în Juriul Shadow Shorts la anul

Amintiri de la TIFF

Fiecare oaspete care a sosit la Festivalul Internațional de Film Transilvania (3-9 June 2002) în orașul românesc Cluj (fostul Klausenburg) a pus aceeași întrebare: "Unde e castelul lui Dracula și cum ajung acolo?" La care Tudor Giurgiu, directorul fondator al festivalului răspundea cu un rînjit amuzat: "În seara de închidere avem proiecție cu *Nosferatu* lui Murnau pe acompaniament muzical, prin grija Goethe-Institut/InterNations!" Adică un alt mod de a spune că nu mai puțin de patru castele își revendică titlul de ascunzătoare a lui Dracula." Așa și-a început articolul despre TIFF pentru KINO - German Film regretatul critic de film Ron Holloway care a fost și unul dintre membrii juriului internațional al primei ediții a TIFF când Trofeul Transilvania a fost revendicat de *Occident* al lui Cristian Mungiu.

Un an mai târziu, Ron se întorcea la Cluj și scria că a doua ediție a fost "un gigantic pas înaintea!" „Mai mulți sponsori au bătut la ușă și a existat mai mult sprijin financiar din partea guvernului și a oficialilor locali”, observa el. (Modestia care-l caracteriza l-a făcut să nu pomenescă de propriul rol esențial în bătău tobei pentru festival când a vorbit cu primarul Clujului la ediția din 2002).

El a sugerat că invazia de studenți din întreaga Românie, veniți la Cluj "pentru un festival de filme și distracție", semăna cu cohorțele tradiționale cu rucsace în spate care vin an de an la festivalul de film de la Karlovy Vary.

„Singura bubă a festivalului”, scria el, "au fost prețurile cam pipărate ale biletelor. Deși ele nu au fost decât vreo doi euro pentru vizitatorii din comunitatea europeană, a fost un pic cam mult pentru unele buzunare studențești. Situația a fost soluționată prin eliberarea de 'ecusoane pentru vizitatori', pentru proiecțiile la

care nu se vînduseră dinainte toate biletele.”

Descriind TIFF-ul la a treia ediție din 2004 ca "un festival care evoluează în salturi", Ron a subliniat faptul că la festival s-a adăugat pentru prima oară secțiunea complementară Zilele Filmului Românesc menită să promoveze o nouă generație de cinești români (cu proiecții ale unor filme precum *Un cartuș de kent și un pachet de cafea* al lui Cristi Puiu, *Trafic* al lui Cătălin Mitulescu și *Călătorie la oraș* al lui Corneliu Porumboiu), pentru a celebra Shooting Romania, site-ul locațiilor de film, și pentru a lansa un nou website al Romanian Film Promotion.

„În mîna directorului artistic Mihai Chirilov și a coordonatorului de festival Rik Vermeulen, TIFF a prosperat cu o gamă largă de secțiuni tematice provocatoare”, scria el.

Cînd a participat la a patra ediție TIFF din 2005, Zilele Filmului Românesc vibrau de ecourile triumfului în secțiunea Un Certain Regard de la Cannes a filmului lui Cristi Puiu, *Moartea Domnului Lăzărescu*. „Cu o durată de două ore și jumătate, filmat cu cameră digitală pentru a immortaliza albastrul și griul deprimat al rezervelor de spital, *Moartea Domnului Lăzărescu* a fost, într-adevăr, una dintre cele mai profunde mărci ale Cannesului și Clujului”, a concluzionat Ron.

Întru recunoașterea sfaturilor neprețuite și a sprijinului acordat de-a lungul anilor, TIFF a adus un tribut memoriei lui Ron Holloway în cadrul ediției din 2010.

- Martin Blaney

■ InterogaTIFF

Radu Muntean în 7 spoturi de TIFF

În fiecare an, proiecțiile TIFF au fost precedate constant, în toate cele zece zile, de risete înfundate la spotul festivalier. Dacă s-ar fi inventat un premiu al publicului pentru asta, cu siguranță Radu Muntean ar fi primit votul. Regizorul Radu Muntean e un tip tranșant - m-am amuzat găsind un mail vechi de la el din edițiile trecute după ce îl rugasem să nu fie monosilabic: "Bun, sper să fi fost suficient de multisilabic". Îi mulțumim și îi urăm la mulți ani, chiar dacă ne-a tăiat de pe listă.

Spoturile lui Radu Muntean sînt una dintre emblemele TIFF-ului. Cum a fost prima întîlnire cu TIFF-ul și munca la primul spot?

Colaborarea a început la ediția a treia a festivalului. M-a sunat Tudor (sau Chiri, nu-mi aduc aminte exact) și m-a întrebat dacă nu vreau să fac spotul festivalului. Am spus că da, cu plăcere, dacă îmi acordă libertate de creație. Eram sătul să lucrez la impuse în publicitate. La filmare a fost foarte plăcut, am cunoscut oameni entuziaști și binevoitori. Majoritatea sînt și acum în echipa TIFF-ului. **Cum s-a lucrat efectiv la spoturi? Cine s-a mai implicat în procesul creației? Au existat divergențe?**

Cam în fiecare an se întîmplă la fel. Tudor, Chiri și restul echipei au ideea de bază a campaniei și eu trebuie să adaptez scenariul la ideea respectivă. Sigur că au fost și divergențe, dar de fiecare dată eu am jucat pe o poziție de forță, i-am amenințat că dacă nu le place scenariul, altul nu mai fac. Ne știm de mult și comunicăm destul de direct, nu e loc de politețuri. Din fericire, pînă la urmă

Radu Muntean împlinește la această a 10-a ediție de TIFF, 40 de ani, 4 lungmetraje și, am adăuga, 7 spoturi TIFF. Cel mai prolific regizor român din Noul Val a fost și cel mai prolific creator de spoturi TIFF, fabricînd una dintre cele mai populare mrci ale festivalului.

ne-am înțeles de fiecare dată. Altfel, am lucrat în fiecare an cu aceeași echipă: Dragoș Vilcu și Dragoș Popotop la producție, Tudor Lucaciu imagine, Alexandru Radu montaj, Sorin Dima scenografie și Electric Brother muzică și sunet. Sînt oameni cu care lucrez eu în general, la filme și în publicitate.

Care este spotul tău favorit?

Parodia după *Brokeback Mountain*, din 2009.

Care scenariu a fost cel mai greu de făcut?

Scenariile de spoturi nu sînt greu de făcut. Realizarea e cîteodată mai anevoioasă.

Au fost idei pe care nu le-ai putut pune în practică? Care au fost ele?

Uite, anul ăsta e prima oară după 8 ani cînd nu fac spotul. Am vrut să fac un spot în care să joc tenis cu piciorul cu Corneliu Porumboiu și să ne arbitreze Porumboiu senior. Nu s-a putut, nu ne-am sincronizat programele și nu l-am mai făcut.

Alături de spoturi, toate filmele tale au avut premiera la TIFF. A fost de bun augur?

Nu pot să spun că soarta filmelor mele a depins de proiecțiile de la Cluj, aș minți dacă aș spune asta, dar cert e că aici am avut cele mai frumoase proiecții.

Care a fost pînă acum ediția ta de TIFF favorită și de ce?

Cea de anul trecut. În principal pentru că am avut o proiecție foarte bună la *Marți după Crăciun*, dar și pentru că am văzut că festivalul a crescut, poate cel mai evident în ultimii ani. Probabil că oamenii care

se ocupă de organizare au căpătat experiență și au reușit să salte festivalul la nivelul următor. Acum e mai mult decît un festival de film, a devenit o manifestare culturală complexă. Orașul se transformă cînd începe Tiff-ul, întinerește.

Cîte filme ai văzut cel mai mult într-o zi de TIFF?

Cred că trei.

Ce ai ratat la TIFF și regreti?

Proiecția cu *Metropolis* de anul trecut.

Care a fost cronică care te-a dezamăgit cel mai tare din Aperitiff?

Nu țin minte acum vreuna care să mă fi dezamăgit. Totuși, asta nu înseamnă că n-au fost.

Care e următorul tău proiect și cînd o să-l vedem?

Încă nu știu care va fi următorul meu proiect de ficțiune, dar acum fac un documentar, împreună cu Alex Baciu. O să-l vedeți în toamnă sau iarnă pe HBO.

La TIFF-ul de anul ăsta, cel cu numărul 10, împlinești 40 de ani. Pe 8 iunie. Cum ai de gînd să-ți serbezi ziua de naștere?

Mersi frumos că ai popularizat vestea. Te-am tăiat de pe listă.

A consemnat Laura Popescu

MIC GLOSAR DE FILM #1:

SHORT FILM GLOSSARY #1: 1) - LISTEN MAN, WHAT'S THAT "FILM FESTIVAL"? 2) - WELL MAN, IT'S KID OF LIKE A BUNCH OF PEOPLE WHO COME TO LOOK AT A BUNCH OF IMAGES WITH A BUNCH OF PEOPLE, PRETENDING TO BE A BUNCH OF OTHER PEOPLE. 3) - TO DO THAT YOU HAVE TO PAY, BUT YOU CAN SEE THEM PEOPLE PRETENDING TO HAVE SEX THAT LOOKS FOR REAL. - SWEET! - YUP!

Juriu

LAURENCE HERSZBERG

Director general al Forum des Images din Paris din 2002, Laurence Herszberg este absolventă a masteratului în Științe Politice și Drept Public (Paris).

A ocupat funcția de manager general al diviziei online specializate pe servicii culturale Divento (Vivendi Universal Group) și a condus de asemenea divizia multimedia a Réunion des Musées Nationaux. În ultimii douăzeci de ani, Laurence Herszberg a avut mai multe funcții de conducere în diverse instituții culturale, printre care se numără Théâtre de la Colline și Opera din Paris.

CEDOMIR KOLAR

Născut în fosta Iugoslavie, în orașul Rijeka, Cedomir Kolar este absolvent al Academiei de Artă Dramatică din Belgrad.

Din 1991, a lucrat ca producător pentru Noé Productions din Paris. Filmografia lui include filmul bosniac recompensat cu un Oscar pentru Cel mai bun film străin în 2002,

No Man's Land de Danis Tanovic, *Before the Rain* al lui Milcho Manchevski, *Africa My Africa* și *Kini and Adams* de Idrissa Ouedraogo, *As You Like Me* de Carmine Amoroso, *Trenul vieții* de Radu Mihăileanu, *The Adopted Son* și *The Chimp* de Aktan Abdykalykov.

Împreună cu regizorul Danis Tanovic și producătorul Marc Baschet, Cedomir Kolar a pus în 2003 bazele unei case de producții din Paris, A.S.A.P. Films. În 2005, A.S.A.P. Films a produs noul lungmetraj al lui Danis Tanovic, *Infernul*, și *Well Tempered Corpses* al lui Benjamin Filipovic. Acestora le-au urmat *Sounds of Sand* de Marion Hänsel în 2006, *Triage* al lui Danis Tanovic și *Besa* de Srđjan Karanovic, în 2008. Din 2004, Cedomir Kolar este membru în board-ul Academiei Europene de Film.

UBERTO PASOLINI

Uberto Pasolini lucrează în industria de film britanică din 1983 și în 1994 a devenit producător independent. În 1993 a pus bazele Red-

wave Films, iar primul lungmetraj produs a fost *Palookaville*, regizat de Alan Taylor și avându-l în distribuție pe Vincent Gallo.

The Full Monty / Gol Pușcă, un alt film produs de compania Redwave Films, a avut încasări de peste 250 de milioane de dolari pe plan internațional. Compania a mai produs *The Closer You Get*, scris de apreciatul scenarist de televiziune William Ivory, și *The Emperor's New Clothes*, cu Ian Holm în rol principal.

În 2007, Uberto și-a făcut debutul regizoral cu *Machan* (Premiul publicului, TIFF 2008), un film la care a fost de asemenea scenarist și producător. Scenariul, bazat pe o poveste reală care poartă personajele din mahalalele din Colombo pe terenurile de handball bavareze, a câștigat numeroase premii internaționale, inclusiv Europa Cinemas Label Award sau premiul secțiunii Giornate degli Autori a festivalului de la Veneția.

În 2010, Uberto a produs *Bel Ami*, ecranizarea după Maupassant cu Robert Pattinson și Uma Thurman.

RADU MUNTEAN

Născut în 1971 în București, Radu a absolvit în 1994 Academia de Teatru și Film, secția Regie Film. Din 1996 a regizat peste 600 de spoturi publicitare pentru agenții ca McCann Ericsson, Saatchi & Saatchi sau D'Arcy și a câștigat peste 40 de premii naționale și internaționale la festivaluri de publicitate.

A regizat documentarele *Și ei sunt ai noștri* (1992), *Lindenfeld* (1994) și *Viața e în altă parte* (1996), și în 1999 a fost lector universitar la Universitatea Media, Facultatea de Regie Film. Lungmetrajul său de debut *Furia* a primit Premiul pentru debut din partea UCIN și premiul pentru imagine la TIFF 2003. Cel de-al doilea lungmetraj, *Hărta va fi albastră*, a intrat în competiția internațională a Festivalului de la Locarno și a fost invitat în peste 60 de festivaluri primind nouă premii și rulând în peste 40 de țări. Următorul lungmetraj al lui Radu, *Boogie*, a fost selectat pentru Quinzaine des Réalisateurs, Cannes, 2008.

Marți după Crăciun este cel de-al patrulea lungmetraj regizat de Radu Muntean. A avut premiera în secțiunea Un Certain Regard a Festivalului de la Cannes din 2010.

VESELA KAZAKOVA

Vesela Kazakova a absolvit Academia națională de Teatru și Film din Sofia, atât secțiunea de actorie, cât și cea de producție.

Primele ei roluri în film și teatru i-au adus premiul de debut pentru cea mai bună actriță în Bulgaria în 2002. Roluri principale în șase lungmetraje au făcut-o să câștige premii de interpretare în Bulgaria și în străinătate, printre care un trofeu Silver St. George la festivalul de la Moscova.

Vesela a și produs câteva puneri în scenă de teatru. A fost proiect manager, co-autor, compozitoare și actriță și a realizat un film împreună cu sora ei: documentarul *Din cauza ei*. Această experiență a făcut-o să înființeze o companie de producție, Activist 38, cu regia de animație Mina Mileva.

Imagini Home Cinema pentru amatorii de cinema entuziaști!
În iunie 2011 cumperi W1100 sau W1200 și primești cadou un Media Player FullHD*

BenQ Partener Tehnic TIFF 2011

BenQ W1200 pentru imagini perfecte!

Cu W1200 te poți bucura de imagini clare fără nicio distorsiune, culori delicate și realiste de calitate profesională. Pentru vizionări de filme, jocuri sau meciuri împreună cu prietenii sau familia, toate acestea la tine acasă, pe tot peretele, în propriul tău Home Cinema.

Rezoluție nativă 1080p Full HD / Tehnologie Frame Interpolation / 10bit display color (1.7 miliarde de culori) / Certificare ISFcc / Picture In Picture / Auto Keystone / Sunet Surround HD SRS

*Ofertă specială W1100 sau W1200 + cadou Media Player FullHD este valabilă în luna iunie 2011 în limita stocului disponibil prin distribuitorii autorizați BenQ din România: Daur, IT Direct, RHS, Scop Computers.

BenQ.ro

BenQ
Enjoyment Matters

EducaTIFF

La TIFF, EducaTIFF continuă cu filme în premieră absolută în România

După succesul din luna mai, EducaTIFF continuă în perioada 3-6 iunie, care coincide cu primele zile de TIFF. Elevii clujeni au ocazia să vadă la EducaTIFF filme în premieră absolută în România. Sunt așteptați sute de copii din tot județul Cluj. Printre ei sînt grupuri de mici spectatori fideli EducaTIFF, care vor să repete experiența trăită la Cinema Victoria, la proiecția filmelor din luna mai. Astfel, revin la EducaTIFF copiii de la Școala Generală „George Barițiu” din Jucu de Sus și grupul de copii rromi strămutați în Pata Rât. În viața unora dintre copiii rromi din Pata Rât, astăzi are loc o premieră absolu-

tă: primul film văzut la cinema. Dezbaterile post-vizionare sînt organizate în colaborare cu Centrul Cultural German Cluj-Napoca și susținute de teoreticianul de film și trainerul media Carsten Siehl. Liceenii vor fi cu siguranță cuceriiți de tînărul Simon, care suferă de sindromul Asperger și își asumă misiunea imposibilă de a-i găsi fratelui său o iubită - *Viața văzută de Simon* (r. Andreas Öhman). Este filmul care a reprezentat Suedia la Premiile Oscar 2010.

În *Bunul meu dușman* (r. Oliver Ussing), film destinat elevilor de gimnaziu, doi băieți creează un grup secret pentru a sfida

mecanismele puterii din clasa lor. Premiat la festivaluri internaționale de film pentru copii și tineri, printre care BUFF/Malmö și LUCAS/Frankfurt, producția daneză *Bunul meu dușman* a cîștigat recent și Premiul pentru Cel Mai Bun Film IndieJunior la a VIII-a ediție a Festivalului Internațional de Film Independent IndieLisboa.

Eu sînt Kalam (r. Nila Madhab Panda) - cls. II-IV. Deși s-a născut într-o sărăcie lucie, în suburbiile indiene, Chhotu, un băiat inventiv și plin de voie bună, citește cu lăcomie cărți, visul lui fiind să meargă la școală. Filmul a debutat la Cannes 2010 și după un an plin de trofee actorul Harsh Mayar a primit Premiul Național pentru Interpretare, Secțiunea Copii, în mai 2011, în cadrul ceremoniei de decernare a celor mai prestigioase premii din India - Premiile Naționale de Film.

COMPETIȚIA EDUCATIFF - TINERI CRITICI DE FILM

În partea a doua a competiției Tineri Critici de Film începută în luna mai, un juriu independent alcătuit din criticii de film Nagy Boglárka, Laurențiu Brătan și Andrei Rus va desemna trei laureați dintre 21 de nominalizați. Cronicile cîștigătoare vor fi publicate în AperiTIFF, în revista Arte și Meserii și on-

line, pe litternet.ro, artactmagazine.ro și filmreporter.ro. Premiile pentru laureați sînt oferite de Cărturești Cluj-Napoca, Librarium Book Corner Cluj-Napoca, de editurile IDEA design & print, Litera și IBU Publishing House, de Dilematix și FILMMENU și de Transilvania Film. Nominalizații vor participa la un workshop de critică de film organizat la TIFF în colaborare cu Biblioteca Județeană „O.Goga” și susținut de criticul de film Mihai Fulger. Ceremonia de premiere va avea loc pe 11 iunie, la librăria Cărturești Cluj-Napoca.

SESIUNILE DE TRAINING EDUCATIFF

Ziua de 29 mai a fost dedicată unor sesiuni de introducere în educația media și cinematografică, în special pentru cadrele didactice care coordonează participarea elevilor la EducaTIFF și aplică la clasă materialele didactice. Conferința și seminariile EducaTIFF, concentrate pe utilizarea analizei media și cinematografice în procese educaționale, cu dezbaterile unor subiecte ca *Film și Imaginație*, *Film și Violență* (cu aplicații pe filmele din programul EducaTIFF), au fost susținute de Carsten Siehl, trainer media, și organizate în colaborare cu Centrul Cultural German și Biblioteca Județeană „O.Goga” Cluj.

La conferință și seminarii au participat reprezentanți ai Casei Corpului Didactic Cluj, printre care și doamna director Dorina Kudor, profesori și învățători din învățământul preuniversitar clujean, reprezentanți ai Bibliotecii Județene „O.Goga” Cluj, cum ar fi doamna director Sorina Stanca, bibliotecari ai bibliotecilor publice județene și atît studenți în curs de absolvire a modului psihopedagogic sau tineri absolvenți de film și televiziune cît și bibliotecari ai unităților școlare județene. Sesiunile au fost deschise de Fabian Mülthaler, director al Centrului Cultural German Cluj-Napoca, de Sorina Stanca, director al Bibliotecii Județene „O.Goga” Cluj, de Daniela Sălăgean, Inspector Educație Permanentă (Inspectoratul Școlar Județean Cluj), și de Oana Giurgiu, director executiv TIFF.

INTERVIU CU CARSTEN SEIHL

Carsten Siehl este teoretician de film și trainer media. Este proiect manager la Autoritatea Națională de Media, Hesse, și susține frec-

vent conferințe și workshopuri de educație media și cinematografică pentru cadre didactice și elevi, în programe naționale sau la diverse festivaluri de film pentru copii și tineri în Germania și Austria. A lucrat cu Institutul German de Film și instituția privată pentru educația media și cinematografică Visi-onKino.

E al doilea an cînd vii la EducaTIFF. Ce ai observat față de anul trecut?

Sesiunile de formare/informare a pedagogilor și, în general, a celor direct implicați în procesul educațional sînt absolut necesare dacă dorim să construim un program durabil. Workshop-urile pentru elevi în școli sînt, de asemenea, o idee excelentă. E un foarte bun prilej pentru elevi să facă cunoștință cu principii de bază ale limbajului cinematografic și de estetica filmului și o etapă pregătitoare care îi va ajuta la vizionarea filmului în sala de cinema. Mai este și competiția „Tineri Critici de Film”. Cronicile scrise de elevi sînt întotdeauna surprinzătoare.

Ai acumulat o experiență vastă în domeniul educației cinematografice. Care e situația actuală a relației școală-cinematograf?

Se fac multe în această direcție în Europa. Se construiește o rețea menită să faciliteze schimburi de experiență pe concepte, viziuni și programe concrete. Un lucru pozitiv e implicarea unor regizori celebri precum Tom Tykwer în proiecte de training pentru elevi. De asemenea, festivalurile de film au secțiuni dedicate publicului tînăr, care oferă, pe lîngă experiența vizionării filmelor în cinematograful, ocazia de a întîlni și de a discuta cu oamenii din echipa filmului.

Sînt festivalurile spații benefice pentru promovarea educației cinematografice?

Da, desigur. Dar să nu uităm că există și alte instituții care se pot implica în acest proces: institutele de film, muzeele, universitățile, bibliotecile, centrele culturale. Festivalurile rămîn însă locul unde ai ocazia să întîlnești oameni și să pui la cale proiecte. TIFF este un astfel de loc, iar parcursul EducaTIFF o demonstrează din plin.

Detalii despre bilete și rezervări de locuri pentru grupuri de elevi la filmele EducaTIFF 2011, despre competiția EducaTIFF - Tineri Critici de Film și despre sesiunile de formare sînt disponibile pe site-ul <http://www.tiff.ro/educatiff>

TIFF la Cald

Michele Placido – invitat special TIFF 2011

Unul dintre cei mai cunoscuți actori și regizori italieni - Michele Placido, celebru pentru rolul Comisarului Corrado Cattani din serialul

TV *Caracatița / La Piovra*, este unul dintre invitații de marcă ai ediției aniversare, cu numărul 10, a TIFF.

Michele Placido va fi prezent la Cluj-Napoca, în seara zilei de sîmbătă, 4 iunie, la proiecția celui mai recent film al său în calitate de regizor - *Vallanzasca / Vallanzasca - Gli Angeli del Male*. Publicul clujean îl va putea întîlni pe Placido la Ursus Open Air - Piața Unirii, atît la începutul proiecției, la ora 21.45, cît și la finalul ei, într-o sesiune de Întrebări și Răspunsuri moderată de Directorul Artistic al festivalului, Mihai Chirilov. Alături de Mi-

chele Placido, la proiecția filmului de sîmbătă seara va fi prezentă și actrița Monica Birlădeanu, una dintre protagonistele filmului. Pe scena de la Ursus Open Air, Monica Birlădeanu îi va înmîna celebrului actor Premiul TIFF pentru Întreaga Carieră, oferit unei Personalități din Cinematografia Europeană. Publicul și presa acreditată la TIFF 2011 vor putea, de asemenea, să îl întîlnească pe Michele Placido în cadrul unei întîlniri informale, urmate de o sesiune de autografe, duminică, 5 iunie, ora 12.30 la TIFF Lounge în Piața Unirii.

Proiecții TIFF sub cerul liber la Mănăstur Open Air

În perioada 3-12 iunie, organizatorii TIFF își propun să facă festivalul cît mai prezent în Cluj-Napoca, prin extinderea lui și într-unul din cartierele clujene. Publicul vizat este în acest an locuitorii Cartierului Mănăstur. Ei vor avea ocazia ca în fiecare seară a festivalului, de la ora 22:00, să urmărească proiecții în aer liber

desfășurate în zona terenurilor de sport de la Complexul Nora. La proiecțiile de la Mănăstur Open Air accesul publicului este gratuit. Din program: *Drumul de întoarcere / The Way Back* (r. Peter Weir) în care joacă și actorul român Dragoș Bucur într-unul din cele mai spectaculoase roluri ale carierei sale, *Regele de pe Insula Diavolu-*

lui / Kongen av Bastøy (r. Marius Holst), *Muntele roșu / Tilva Roš* (r. Nikola Ležaić), *Dosarul K. / Dossier K* (r. Jan Verheyen), *Misiunea londoneză / Mission: London* (r. Dimitar Mitovski), *Seniorii / Oldboys* (r. Nikolaj Steen) *Czukor Show* (r. Tamás Dömötör), *Morgen* (r. Marian Crișan), *127 de ore / 127 Hours* (r. Danny Boyle).

■ Eveniment

Miine, concert de jazz: **Tarkovsky Redux.** **Like spirit without a shadow**

Miine, sâmbătă, 4 iunie de la ora 20.00 va avea loc un nou concert extraordinar de jazz, la sala mare a Teatrului Maghiar de Stat Cluj. Lucian Ban, considerat „unul din cei mai talentați pianisti sosiți la New York în ultimul deceniu”, revine la Teatrul Maghiar din Cluj cu o altă trupă, după succesele din 2009 a grupului The Tuba Project, din mai 2010 a formației The Romanian-American Jazz Suite și din decembrie 2010 a trupei Elevation.

Muzica din concertul intitulat Tarkovsky Redux este inspirată din patru filme ale lui Tarkovsky: *Oglinda*, *Stalker*, *Nostalgia* și *Sacrificiul*. Muzica este compusă și cântată live de Lucian Ban (pian) și faimosul Mat Maneri (violă, violă electrică, efecte), nominalizat la Premiul Grammy, tot din New York, împreună cu Silent Strike (sintetizator, sound design), geniul scenei de muzică electronică din România. Scenele selectate din

filmele lui Tarkovsky vor fi tăiate, mixate și proiectate live de artistul video Dan Băsu.

Lucian Ban este pianist și compozitor newyorkez de origine română. Fundația Hans Koller și Ministerul Culturii din Austria l-au nominalizat de două ori, în 2005 și 2006, pentru titlul de Cel mai Bun Muzician European de Jazz. A înregistrat șase albume ca solist pentru case de discuri din Statele Unite și Europa. Este liderul trupei ELEVATION, formată din muzicieni de renume. A compus muzica pentru peste 20 de producții teatrale, de film și balet și, de asemenea, pentru New York City Symphony Orchestra, iar în iunie 2001 a compus muzica originală pentru Compania de Teatru/Dans MINUS. Partitura originală pentru piesa de teatru „Vulpea filosof”, de Slawomir Mrozek, spectacol produs de East River Comedia a fost nominalizată de două ori la prestigioasele Innovative Theatre Awards din New York. Cele mai recente piese ale sale au fost compuse pentru spectacolul „Waxing West”, al Saviane Stănescu, de la Teatrul La MaMa din New York. Pentru mai multe informații despre artist, accesați www.lucianban.com.

Cei interesați de concert sînt rugați să scrie la adresa de mai jos sau să apeleze unul dintre numerele: t.koos.imola@gmail.com; 0744 612 408; 0731 329 303; 0749 09 4757. Vă așteptăm cu drag!

Discovery Channel aduce la TIFF 10 documentare românești de scurtmetraj

Discovery Channel vă dă întâlnire luni, 6 iunie, la Meeting Point (în curtea Muzeului de Artă), pentru a urmări în premieră de la ora 21.30 cele 10 scurt metraje documentar despre poveștile unor români extraordinari prin pasiunile, curiozitățile și spiritul lor de aventură. Cei zece protagoniști au fost aleși din sute de propuneri trimise de publicul din România pe pagina de Facebook a Discovery, în cadrul campaniei „Oricine poate fi erou”.

În urma jurizării de la TIFF și a voturilor primite pe Facebook (în perioada 3-11 iunie), va fi desemnat marele câștigător. Premiul în valoare de 3.000 de euro va merge către cel care a propus povestea cu cel mai mare punctaj. Toate cele 10 documentare vor fi difuzate în cursul acestui an pe Discovery Channel.

Iată mai jos poveștile primilor patru „eroi Discovery”, de la pasionați de sporturi extreme, la aventurieri incurabili și cercetători inediți. Aflați

poveștile celorlalți în paginile Aperi-TIFF-ului din zilele următoare.

Alin Uhlmann- Useriu (41) desfășoară proiecte de educație ecologică la Tășuleasa, Poiana Negri și în județele Bistrița-Năsăud și Suceava. Prin toate acțiunile sale, el încearcă să transmită un mesaj clar referitor la cauzele inundațiilor catastrofale din țara noastră: defrișările abuzive și necontrolate.

Andrei Cemortan (40) este pasionat de istoria celor două Războaie Mondiale, reușind să „descompună” fenomenul istoric într-o multitudine de fațete. Andrei descoperă și cercetează amănunțit locuri despre care istoria scrisă vorbește prea puțin, urmărește destine de eroi necunoscuți, totul pentru a înțelege și a împărtăși celorlalți un altfel de adevăr istoric - acela privit din unghiul participantului efectiv la drama unui război.

Anton Duma (44) a participat la expediția cicloturistică “Descopere-

ră-te în necunoscut”, unul dintre cele mai lungi trasee pe care le-a străbătut - 18,430 de kilometri, prin 23 de țări din Europa. Expediția a durat un an, din care Anton a pedalat 178 de zile. Chiar dacă bugetul pe care l-a avut atunci când a plecat a fost extrem de redus (200 de euro), Anton a reușit să-și împlinească visul cu ajutorul comunităților de români pe care le-a întâlnit de-a lungul expediției.

Elena Miscodan (33) este un medic pasionat de sporturile extreme. A fost primul motociclist român la Khardung La (5602 m altitudine), ulterior traversând și Patagonia pe motocicletă. Pasiunea pentru explorare a dus-o în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii: Marea Barieră de Corali, Cascada Victoria, Marele Canion. Atitudinea extrem de pozitivă față de viață și firea sa îndrăzneată au ajutat-o să învingă pînă și boala de care a aflat că suferea la o vîrstă fragedă: cancerul.

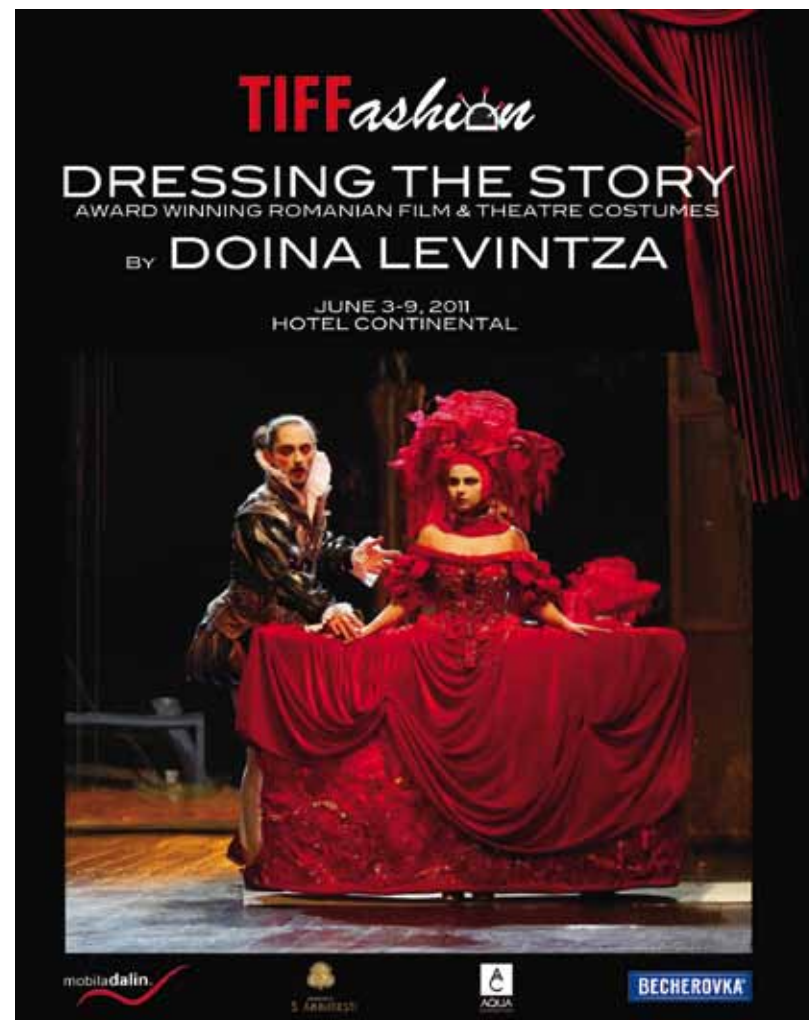
TIFF continuă Campania “Împreună pentru Muzeul de Artă”

Partener al Festivalului internațional de film Transilvania de la prima ediție, Muzeul de Artă Cluj-Napoca a găzduit an de an activitățile Meeting Point-ului festivalului. Nu este, poate, suficient cunoscut faptul că Muzeul de Artă Cluj-Napoca funcționează într-un imobil de referință în istoria arhitecturii din România, Palatul Banffy, edificat în perioada 1774-1785, inclus în Lista Monumentelor Istorice din România, în categoria A. Muzeul de Artă își desfășoară aici activitatea din anul 1962 când s-a încheiat prima etapă a restaurării generale a palatului, finalizată apoi în anul 1974. La 30 de ani de la acest moment, datorită degradării suferite de clădire și a necesității aducerii sale la standardele muzeale internaționale, Consiliul Județean Cluj a decis realizarea unui proiect de restaurare și refuncționalizare a clădirii muzeului și transformarea sa într-un centru cultural regional, cu o activitate dinamică și diversificată. Devizul general al proiectului a fost estimat în anul 2007 la 10 milioane de euro.

TIFF și Muzeul de Artă Cluj-Napoca au inițiat de cîțiva ani campania

„Împreună pentru muzeu” ce are ca scop strîngerea de fonduri pentru restaurarea clădirii muzeului. Astfel, la fiecare ediție, încasările din vînzarea biletelor ale unei proiecții speciale de film, au fost donate Muzeului de Artă Cluj-Napoca.

Și în acest an, încasările din vînzarea biletelor pentru proiecția filmului *In a Better World* de Susanne Bier (Oscar pentru cel mai bun film străin, 2011) vor fi donate Muzeului de artă clujean. În plus față de edițiile precedente, într-un moment cînd vizibilitatea muzeului este printre cele mai ridicate, activitățile de mecenat și sponsorizare în favoarea muzeului sînt în cea mai mare măsură încurajate. Într-un cont special sînt invitați să doneze cei care doresc ca numele lor să fie legat de eforturile muzeului în atingerea unor înalte standarde de calitate culturală. Numele sponsorilor și donatorilor vor fi făcute publice pe site-ul TIFF și al Muzeului de Artă Cluj-Napoca, în publicațiile editate de Muzeul de Artă. De asemenea, sponsorii și donatorii vor fi invitați în cadrul unor evenimente speciale la edițiile următoare ale TIFF.

Teatru la TIFF: 9 grade la Paris

În acest an Teatrul Maghiar de Stat Cluj va găzdui cîteva spectacole de teatru în cadrul festivalului TIFF. Astăzi, 3 iunie, vineri, de la ora 19 va avea loc spectacolul studio intitulat 9 grade la Paris. „Cît film poate să suporte teatrul și invers?” e întrebarea la care încearcă să găsească un răspuns regizorul Peter Kerek îmblînd extrem de coerent teatrul și filmul. Biletele sînt disponibile la casieria teatrului, zilnic între orele 11.00-13.00 și 16.30-18.30. Tel: 0040-264593469, și online, pe site-ul www.biletmaster.ro

■ InterogaTIFF

Recomandările lui Chirilov

Misterele Lisabonei

Da, este vorba de irezistibilul *Verii*, al spaniolului Daniel Sanchez Arevalo (care a câștigat deja două premii ale publicului la TIFF), de *Copacabana* (în care Isabelle Huppert joacă alături de fiica ei din viața reală și face un rol dărimător) și, nu în ultimul rând, de *Aleea regelui*, filmul islandez din competiție, pigmentat de un simț al umorului absolut special.

Da, este vorba de irezistibilul *Verii*, al spaniolului Daniel Sanchez Arevalo (care a câștigat deja două premii ale publicului la TIFF), de *Copacabana* (în care Isabelle Huppert joacă alături de fiica ei din viața reală și face un rol dărimător) și, nu în ultimul rând, de *Aleea regelui*, filmul islandez din competiție, pigmentat de un simț al umorului absolut special.

Focurile de anul ăsta sînt Norvegia, Belgia și Portugalia. Poți să le descrii în câteva cuvinte pe fiecare?

Responsabili pentru focusul belgian și cel portughez sînt criticul de film de la revista Variety Boyd van Hoeij, respectiv Miguel Valverde, director artistic al festivalului IndieLisboa. Selecția le aparține, dar nu pot să nu recomand atît belgianul *Bullhead* (văzut la Berlin în acest an) și unul dintre cele mai recente titluri din filmografia venerabilului Manoel de Oliveira, *Excentricitățile unei blonde*. Pentru mine, acestea sînt *highlights*-urile programelor concepute de cei doi curatori. În ce privește focusul norvegian, trebuie spus că Norvegia e singura țară scandinavă care nu a beneficiat pînă acum de un program la TIFF (deși a câștigat un Trofeu Transilvania pentru *Nord* acum doi ani) și că revirimentul recent al producției locale a fost botezat

“Norwave” - de unde și inflația eclectică de filme norvegiene din acest an. De neratat: *Nokas*, reconstituire cu sînge rece a unui jaf armat asupra unei bănci, întîmplat în realitate, și *Cumplit de fericită*, câștigător la Sundance.

Care sînt titlurile șoc ale ediției? Nerecomandabilele la care toată lumea o să vrea sa meargă? Și cît sînt de extreme ele?

Filmele șoc sînt marcate cu un asterisc în broșura-program - asta ca să nu se mai plîngă lumea că n-a fost prevenită. Voi nominaliza doar trei dintre titlurile la care intri pe barba ta: mexicanul *An bisect* (despre sex ca terapie extremă), indianul *Gandu* (cu o muzică percutantă, splendid filmat în alb/negru, dar cu o scenă de sex explicit în culori tari) și insuportabilul (la privit), dar necesarul documentar norvegian *Lacrimi în Gaza*.

Care vor fi marile plăceri vinovate?

Cu siguranță *Zombie cu fițe mari*. Titlul spune tot.

Ce ne oferă secțiunea de documentare?

Selecția a fost operată, la fel ca anul trecut, de colega mea Ana Maria Sandu, și include 15 titluri foarte variate. Probabil cea mai

neobișnuită și spectrală prezență în acest cadru este documentarul cu iz experimental *Gura lupului*, regizat de Pietro Marcello și premiat cu un David di Donatello, iar cea mai garantat cu impact la public este *Cinema Komunisto*.

TIFFul cu numărul 10 aduce în premieră cîteva proiectii în 3D ale unor filme de autor.

Sînt două, ambele prezentate la Berlinala acestui an, ambele regizate de monștri sacri ai filmului german: *Pina* de Wim Wenders și *Peștera viselor uitate* de Werner Herzog. În ce le privește, 3D-ul nu e o simplă cascadorie de marketing, ci dispozitivul ideal pentru a trăi la maximă intensitate povestea fiecăruia în parte.

Pentru ambițioși și fanatici, cîte filme recomanzi să vadă pe zi ca să poată spune la final ca au bifat TIFF-ul de anul ăsta?

Mi-e greu să dau un număr - de vreme ce în program sînt peste 180 de lungmetraje. Important, cred, este ca fiecare dintre cinefili să găsească, la această ediție, Filmul. Acel film inclasabil, unicat, care te marchează și rămîne cu tine peste ani și ani. Pentru mine acel film este *Misterele Lisabonei*. Cine se încumetă să-l vadă putem spune, cred, că a bifat TIFF 2011.

A consemnat Laura Popescu

■ Fără limită

În burta mamei

Delicatesă calofilă naturalistă a la *The Ballad of Jack and Rose*, dar și fabulă despre efectele terapeutice ale clonării, *Womb* e povestea unei tinere fete, Rebecca, care se îndrăgostește de un vecin, Tommy, în timpul unei veri ploioase și înnoate petrecute la Marea Nordului. Fascinația pentru Tommy e egalată doar de cea pentru propriul pîntece, pe care Rebecca îl dezmiardă într-o serie de scene pubero-erotice demne de Larry Clark (dar care se opresc la a sugera). Zece ani mai

tîrziu, Rebecca (interpretată de Eva Green mai puțin obiectificată decît în ce joacă de obicei), se întoarce în sat și-l găsește pe Tommy planificînd un eco atentat pentru care va folosi cîteva mii de gîndaci flămînzi. Relația dintre ei rămîne la fel de obsesivă și exclusivă și 10 ani după, păstrîndu-și aceeași ambivalență fraterno-sexuală pe care o aveau la 12 ani. Rebecca îl clonează pe Tommy după ce acesta moare și dă naștere atît unui fiu, cît și bărbatului pe care l-a iubit, premisă similară cu cea din prea ușor uitatul *Birth*. Mult

mai celebrul *Never let me go* politiza problema clonării (sub o pîclă densă de *love story* determinat cromozomial-comercial, care i-a adus premii și aclamări din partea lumii liberale), pe cînd *Womb* investighează, dincolo de just, moral sau etic, faptul de a predestina o creatură pentru confort emoțional. Pînă la urmă, dacă tot îi alegem pe cei pe care-i iubim, de ce să nu-i putem multiplica, punîndu-ne apoi la dispoziția aceluiasi procedeu?

- Mark Racz

Pentru cei care își fac azi agenda de filme și evenimente, ce le recomanzi să nu rateze cu niciun preț?

În primul rînd, proiecția maraton de peste 4 ore și jumătate (cu o pauză de 15 minute la mijloc) a noului film regizat de Raoul Ruiz, *Misterele Lisabonei*. Este o ocazie unică de a vedea această sofisticată adaptare a unui roman din secolul al XIX-lea în toată splendoarea ei. Un film captivant, baroc, care te provoacă neîncetat să ții pasul cu povestea labirintică, plină de răsturnări de situație. Incontestabil, capodopera TIFF-ului din acest an. De neratat sînt cîteva filme prezentate o singură dată de-a lungul festivalului: mini-retrospectiva Werner Herzog din secțiunea 3x3 (în copii recent restaurate) și filmul-upercut *Incendii* (al canadianului Denis Villeneuve; finalul te lasă la podea). Nu în ultimul rînd favoritul meu personal de anul trecut, intimistul *Viața peștilor*, al tînărului și talentatului regizor chilian Matias Bize - este, cu siguranță, cel mai romantic și mai emoționant film al TIFF-ului. Plins garantat!

Cîteva indicii despre filmele din Competiție?

Există o legătură subterană între cele 12 filme din competiție: faptul că toate pun sub microscop destine individuale surprinse în situații limită - de la ursuzul pensionar din *Vulcanul*, pe care dragostea îl împinge la o soluție extremă, la funcționarul de cinematecă din *O viață însemnată* care, pus pe liber, intră cu aplomb în filmul propriei vieți, neglijate pînă atunci; de la tînărul pe care o forță nevăzută îl împiedică să părăsească Cernobilul lovit de tragedie din *O simbătă obișnuită* la actorul care dispăre la masa de montaj din materialul filmat în *Proiectul fără titlu al lui Khartik Krishnan*; de la bărbatul acuzat pe nedrept de o crimă pe care nu a comis-o, în *Fără cale de întors*, la eroina din *Maimuțe*, pe care rivalitatea adolescentină o împinge la acțiuni de o cruzime inimaginabilă. Și tot așa...

Noutatea absolută este secțiunea Wasted Youth? Cum s-a conturat și ce filme conține?

Ideea acestei secțiuni mi-a fost dată, pe de-o parte, de titlul - omonim - al filmului grecesc care a deschis Rotterdam-ul din acest an și, pe de altă parte, de abundența filmelor - văzute sau înscrise pentru preselectie - cu adolescenți care fie sînt sacrificați de societate, fie și-au pierdut reperele pe drumul fără întoarcere al intrării în maturitate.

Mi-ai spus că o altă noutate ar fi cîteva comedii bune incluse în program.

■ Concert Eveniment

SoNoRo
Songs and Dances of Life
O celebrare muzicală a Transilvaniei

Mara Dobrescu, pian
Cristian Nas, violă
Răzvan Popovici, violă
Andu Dumitrescu, VJ

Piese de Béla Bartók, Franz Schubert, George Enescu, Franz Liszt, Léos Janáček, György Ligeti

Sâmbătă, 4 iunie, ora 19.00 la Muzeul Etnografic al Transilvaniei, str. Memorandumului nr. 21

Biletele se găsesc la casele de bilete TIFF începând din 30 mai 2011

eveniment prezentat de

Concert organizat în parteneriat cu **SoNoRo** Festivalul Internațional de Film TRANSILVANIA

**SoNoRo:
Songs and
Dances of Life**

La ediția aniversară a Festivalului Internațional de Film Transilvania, Festivalul SoNoRo din București, unul dintre cele mai originale proiecte de muzică clasică din Centrul și Estul Europei, aduce la TIFF un concert cu totul special: Songs and Dances of Life, programat **mîine, sîmbătă, 4 iunie, de la ora 19:00, la Muzeul Etnografic din Cluj-Napoca**, locul în care Franz Liszt concerta în oraș în 1846.

Un proiect muzical inspirat chiar de rădăcinile zonei multiculturale a Transilvaniei, spațiu de conviețuire pentru romîni, maghiari, germani, slovaci și ucrainieni, Songs and Dances of Life este, după cum declară chiar muzicienii (Mara Dobrescu - pian, Cristian Nas - violă, Răzvan Popovici - violă, Andu Dumitrescu - VJ), „o îmbinare a cîntecelor de recoltă și dansurilor de cătănie cu colinde și cîntece religioase, a baladelor cu cîntecele de dor”, care cuprinde și rarități, cum ar fi piese de Franz Liszt, o melodie slovacă, un dans ruten amețitor sau fragila melodie ungară a lui Franz Schubert.

Gîndit și creat ca o celebrare a identității culturale transilvănene dedicate publicului clujean, spectacolul Songs and Dances of Life prezintă într-o lumină cu totul nouă creații ale unor personalități muzicale extrem de legate

de istoria și tradiția Clujului, construind astfel un dialog muzical atemporal între curente, naționalități și stiluri.

Biletele se pot cumpăra de la casele de bilete ale festivalului, prețului unui bilet fiind 15 lei.

■ DoR la TIFF

03.06 // DoR de TIFF

Dacă a fost sau n-a fost *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* un documentar n-a fost singura întrebare cu care s-a plecat de la TIFF 2010. În aeroportul din Cluj am auzit două doamne trecute de 50 de ani discutînd goliciunea lui Cristi Puiu din *Aurora*. Scena în care Viorel, jucat de Puiu, face duș și se palpează înghinal fusese prea mult pentru ele, chiar și interpretată în cheia realistă a filmului românesc. Totuși, a conchis una dintre ele, a fost de apreciat că regizorul a urcat pe scenă să le mulțumească celor care au rezistat pînă la final.

Puiu va fi și anul acesta la TIFF, de data asta cu *Marfa și banii*, filmul cu care s-a lansat în 2001 și cu care

a deschis 10 ani de producții locale, unele mai premiate ca altele. Așzizul „nou val” românesc – Puiu disprețuiește sintagma –, aniversază, ca și TIFF-ul, o cifră rotundă. Regretatul critic Alex. Leo Șerban, marele absent al festivalului, împărțea cinematografia locală în *before Cristi Puiu* și *after Cristi Puiu*. Tot el scria la începutul acestui an că e cazul să încheiem capitolul realist-minimalist. Și ce mod mai bun de a face asta decît întorcîndu-ne la început – trei pierde-vară cu toată viața înainte, insolaja într-o dubă care scrișnește din toate încheieturile, încercînd să ajungă întregi la București să livreze marfa.

– **Lavinia Gliga**

CUMPĂRĂTURI CĂȘTIGĂTOARE!

STAR BT PUNTE ȘI RATE FĂRĂ DOBÂNDĂ

Plătește cu un card de credit al Băncii Transilvania și ai puncte Star BT și rate fără dobândă la partenerii noștri.

www.starbt.ro

BANCA TRANSILVANIA
BT
Banca oamenilor întreprinzători

www.icr.ro

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

sprijină filmul românesc

Inventatorii automobilului salută cei 10 ani de TIFF!

În anul 1886 am inventat automobilul, iar astăzi pasiunea noastră pentru inovație este mai puternică decât oricând. Ne aflăm în continuă cercutare și dezvoltare, de la sisteme electrice de propulsie până la tehnologii bazate pe pile de combustibil, pentru că plănuim să fim înaintea timpului așa cum am fost și în ultimii 125 de ani. www.mercedes-benz.ro/125

125! ani de inovație

Mercedes-Benz
The best or nothing.

14 15 16

L'ORÉAL
PARIS
Official Make-up Artist

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA

Claudia Schiffer

www.lorealparis.ro

SUPERNOVA
powered by
Electrogrup

Ce ar putea să se afle în această valiză:

- diamante de contrabandă
- 250.000 de euro
- un costum de supererou.

Puterea poveștilor bine spuse: De Neprețuit™

MasterCard crede că talentul de a povesti poate transforma orice lucru banal în ceva captivant.

MasterCard – Sponsor al poveștilor de la TIFF 2011

**HOUSTON,
ÎI BAI.**

**Clujenii apreciază
filmele bune. Și noi.
Vodafone e partener TIFF**

power to you

TIFF **trend**
communication

În aceeași echipă și la ediția aniversară!

Romanians in Cannes 1: Radu Mihaileanu

I received a lot of flak from friends after my critique of Radu Mihaileanu's *Le Concert* (*Concertul*), which premiered at the 2009 Rome Film Festival. The review opened with the line "Romanian-born French helmer Radu Mihaileanu spackles his canvas with more schmaltz than usual," and then I made a wildly incorrect prediction: the movie would basically only appeal to people over fifty years old, in Francophone territories. As history shows, I was very, very wrong. Those who chided me for my negative review weren't fellow critics, but people who go to the movies mostly for a bit of entertainment. In retrospect, I realize that one of the reasons *Le Concert* made me so angry was because it premiered at a film festival, and we've come to expect a certain type of "art house" cinema at such events, as opposed to mindless popular fare.

Wait, you're saying: *The Da Vinci Code* premiered in Cannes. And just last month Mihaileanu's latest, *La Source des femmes*, debuted on the

Croisette, alongside *Pirates of the Caribbean 4*. So the theory doesn't hold water, but I still question what such films are doing at a festival, when they certainly don't need a boost from the *cognoscenti*. *La Source* isn't a Romanian film (unlike *Le Concert*, which did have some Romanian production money, but come on guys, did you really have to make it eligible for a Gopo?), and it's not playing here in TIFF, though since Mihaileanu will always be "the Romanian in France," I thought I'd say a little something about it.

The movie is a *Lysistrata* tale, in which a group of women in a Moroccan village withhold sex until their lazy menfolk move their asses and get the authorities to install a communal water fountain in town. I say "Moroccan village," although the opening title tells us the locale is a village in North Africa, or perhaps Arabia. Really? So Arabs are exactly alike, with the same customs, clothes, language, etc., whether they're living in Marrakech or

Sanaa? Bad start, especially as the press book goes to great lengths to say that Mihaileanu had his international cast (from Palestine, France, Tunisia, Algeria, etc.) learn to speak Moroccan Arabic (which, needless to say, he doesn't speak), and the director did extensive research on Moroccan village life. But perhaps I'm nitpicking.

However you look at it, the movie is, as expected, a sentimental, super-

official morality tale meant to celebrate female empowerment. In principle that's not a bad thing, though its message is all over the map, with lines like: "The source of woman is her love. The source of woman is her man." Uh-oh, not good, but indicative of the kind of old-fashioned nonsense often packaged as proto-feminism. The best comment about just how outdated *La Source* is came from the critic Michel Ciment: as we

were filing out of the screening, he turned and, with a wink in his eye, said, "This can't win the Palme d'Or, because it already received the Jury Prize. In 1954." In an odd twist of fate, the film that actually did win the jury prize that year, René Clement's *Monsieur Ripois*, was reissued in the U.S. as *Lover Boy*. Which nicely leads me to tomorrow's column.

— Jay Weissberg

LOOKING AROUND

The trouble with festival-going film critics is that they never really know where they are.

Whether it's Cannes or Cluj or Pusan or Ouagadougou, the priorities are the same: getting a good seat in the theatre where you can read the subtitles, yelling if the film is not in focus, and then finding the shortest routes to the next screening, the next press conference, the next party, the next bar. Sitting in the dark and

never looking to right or left when you occasionally hit the street.

With Cluj it is worth making an exception, and recognizing the privilege of being hosted by a town that combines human charm with a rich and tumultuous history whose traces are everywhere. A visit to the National Museum of Transylvanian History (in medieval Museum Square) reveals that there has been continuous dense population on this same site for

around nine thousand years, since Neolithic times. Union Square was already the focal point of the city when the Romans built their forum there. The Square itself is a veritable museum of architecture, from the gothic treasure of St Michael's Church to the Palaces of Bánffy, Rhédy, Josika and Wass; and to the 19th century former City Hall and the Continental Hotel, built (as the New York Hotel) in 1894 and a focus of po-

litical and cultural life in the turbulent years before Transylvania was united with Romania in 1918. And leading from the square is the celebrated "mirror" street of Iuliu Maniu, still a theatrical spectacle, even if the unsympathetic shop fronts have impaired it...

Sorry - this isn't meant to be a guide-book, but it really is worth while to acquire one to enrich your fast sprints from the Republica to the Victoria (did you know

that Avram Iancu Square, beside the Victoria, was Adolf Hitler Square in 1940-44?) or your nocturnal club-crawling.

In terms of film history, Cluj is a specially auspicious location for TIFF, since (as Kolosvár) it was a birth-place of Romanian-Hungarian cinema. This was thanks to the inspired Jenő Janovics (1872-1945), who was Director of the National Theatre (where TIFF's closing gala takes place) from 1905 to 1930. In 1914, Janovics established the Proja Film Studios in a warehouse adjacent to the theatre, and two years later founded Corvin Film Production, where his directors included Korda Sándor and Kertész Mihály - later to be better known as Alexander Korda and Michael Curtiz. In 1917 the Corvin Company was sold to Korda, who moved his operations to Budapest, leaving Janovics to establish a new company, Transsylvania (yes, really spelt with a double 's').

Janovics directed 33 films between 1914 and 1920, and his productions included the first Hungarian film to get world distribution, Felix Vanyl's *The Blind Man's Secret*. Transsylvania's films were officially Hungarian, with a preference for Hungarian literary subjects; but Janovics was dedicated to Transylvania and the fragments of his films that have survived reveal his love for location shooting in the old city streets, villages and the glorious landscapes of the region. Above all he was, before us, a dedicated Clujophile.

David Robinson

Jury

LAURENCE HERSZBERG

After obtaining a master's degree in Political Science and Public Law in Paris, Laurence Herszberg has been, since June 2002, the General Director of the Forum des Images in Paris.

Previously general manager of Divento (Vivendi Universal Group), an internet division specializing in cultural services, as well as managing the multimedia division of the Réunion des Musées Nationaux, Laurence Herszberg has had managing roles over the past 20 years in different cultural institutions, notably at the Théâtre de la Colline and the Paris Opera.

CEDOMIR KOLAR

Cedomir Kolar was born in former Yugoslavia, in the city of Rijeka. He graduated in film production from the Belgrade Academy of Dramatic Arts.

Since 1991, he has been working as producer for Noé Productions in Paris. His credits include *Before the*

Rain by Milcho Manchevski, *Africa My Africa* and *Kini and Adams* by Idrissa Ouedraogo, *As You Like Me* by Carmine Amoroso, *Train of Life* by Radu Mihaileanu, *The Adopted Son* and *The Chimp* by Aktan Abdalkalykov and Oscar winner for Best Foreign Feature *No Man's Land* by Danis Tanovic.

In 2003 he founded the new Paris based production company, A.S.A.P. Films, together with director Danis Tanovic and his fellow producer Marc Baschet. In 2005, A.S.A.P. Films produced the new feature by Danis Tanovic, *L'Enfer*, and *Well Tempered Corpses* by Benjamin Filipovic. This was followed by Mari- on Hänsel's *Sounds of Sand* in 2006, Danis Tanovic's *Triage* and Srdjan Karanovic's *Besa* in 2008.

Cedomir Kolar was elected onto the European Film Academy Board in 2004.

UBERTO PASOLINI

Uberto Pasolini has worked within the British Film Industry since 1983 and became an independent produ-

cer in 1994. He founded Redwave Films in 1993. Its first produced feature film was *Palookaville*, starring Vincent Gallo and directed by Alan Taylor.

Subsequently the company produced *The Full Monty*, which grossed over 250 million dollars internationally. The company also produced *The Closer You Get*, written by acclaimed television writer William Ivory and *The Emperor's New Clothes* starring Ian Holm.

In 2007 Uberto made his directorial debut with *Machan*, (Audience Award, TIFF 2008) a film he also co-wrote and produced. The script, based on a true story that takes the characters from the slums of Colombo to the handball courts of Bavaria, went on to win numerous international festival awards including the Europa Cinemas Label Award, Best European Film Giornate degli Autori/Venice Days.

In 2010 Uberto produced *Bel Ami*, the adaptation of Guy de Maupassant's novel starring Robert Pattinson and Uma Thurman.

RADU MUNTEAN

Born in 1971 in Bucharest, Radu graduated in Film Direction, 1994, from the Theatre and Film Academy. Since 1996, Radu directed over 600 commercials for advertising agencies such as BV McCann Ericsson, Saatchi & Saatchi and D'Arcy, winning over 40 national and international awards in various advertising festivals.

He directed the documentaries *They are ours too* (1992), *Lindenfeld* (1994) and *Life Is Elsewhere*, and in 1999 he joined the Media University, Faculty of Film Direction. His feature debut, *Rage*, was screened in various international film festivals and was awarded the Best First Feature award by The Romanian Filmmakers' Union, and Best Photography at TIFF in 2003. His second feature, *The Paper Will Be Blue* (2006), was screened in over 40 countries at more than 60 film festivals after opening the competition at Locarno IFF. In 2008 Radu completed his third film, *Boogie*, which has been selected for the

2008 Cannes Directors' Fortnight sidebar. *Tuesday, After Christmas*, Radu's fourth feature film, premiered at the Cannes Film Festival, Un Certain Regard sidebar, in 2010.

VESELA KAZAKOVA

Vesela Kazakova graduated both acting and producing departments in the National Academy for Theatre and Film Arts and University of Economics in Sofia.

Her first roles in the cinema and on stage brought her the debut awards for best young actress in Bulgaria in 2002. Subsequent lead roles in six films have snapped up prestigious prizes for best female actress in Bulgaria and abroad, Silver St. George Award in Moscow Film festival.

Vesela had produced few theatre performances; working as a project manager, play co-writer, composer and actor and realised a film together with her sister, directing the documentary *Because of Her*. This activity led her to setting up a production company, Activist 38, with animation director Mina Mileva.

AperiTIFF – Down Memory Lane

Every guest arriving at the First Transilvanian International Film Festival (3-9 June 2002) in the Romanian city of Cluj (formerly Klausenburg) asked the same question: „Where's Dracula castle, and how do I get there?“ To which Tudor Giurgiu, the festival's

founder-director responded with an amused grin: „We're screening Murnau's *Nosferatu* on closing night - to musical accompaniment, thanks to the Goethe-Institut/InterNations! Just another way of saying that no less than four castles lay claim to Dracula's hideout.“ So began the festival report on TIFF

in KINO - German Film by the late Ron Holloway who also served as one of the members of the international jury at the festival's first edition when the Transilvanian Trophy for Best Film went to Cristian Mungiu's *Occident*.

A year later, Ron was back in Cluj and reported that the second

edition was „a giant step forward!“ „More sponsors knocked on the door, and more financial input came from the government and local officials,“ he noted. (Ron's characteristic modesty prevented him from mentioning his own role in banging the drum for the festival when speaking to Cluj's mayor during the 2002 edition).

He suggested that the flood of young students from cities across Romania to Cluj for „a festival of films and fun“ was similar to the crowds of back-packers traditionally coming to the film festival in Karlovy Vary each year.

„The only festival snag“, he wrote, „was the price of the theatre tickets. Although ranging around a couple Euros for an EC visitor, it was considered a bit too much for the pockets of some students. The situation was resolved by issuing ‚visitor passes‘ for screenings that hadn't proven a draw in advance at the box office.“

Describing TIFF on its third outing in 2004 as „a film festival that grows by leaps and bounds“, Ron pointed out that the festival was complemented this year for the first time by the Romanian Days to promote a new generation of

Romanian filmmakers (with screenings of such films as Cristi Puiu's *Cigarettes and Coffee*, Catalin Mitulescu's *Traffic* and Corneliu Porumboiu's *A Trip To The City*), to celebrate Shooting Romania as a location site, and to launch the new website for Romanian Film Promotion.

„Under programming director Mihai Chirilov and festival coordinator Rik Vermeulen, TIFF prospered with a broad range of challenging thematic sections,“ he reported.

When he attended the fourth TIFF in 2005, that year's edition of the Romanian Days was buzzing with the triumph of the Prix Un Certain Regard bestowed on Cristi Puiu's *The Death Of Mr. Lazarescu*.

„Running at two-and-a-half hours and shot with a digital camera to capture the depressing blues and greys of hospital wards, *The Death Of Mr. Lazarescu* was, indeed, one of the high-water marks of Cannes and Cluj,“ Ron concluded.

In recognition of his invaluable advice and support over the years, TIFF paid special tribute to the memory Ron Holloway during its 2010 edition.

– Martin Blaney

■ Focus Norvegia

Patru propuneri din Norwave

Noul Val Norvegian cu porecla sa iconică, Norwave, a devenit un fenomen extrem de notabil în cinema-ul nordic, la fel de prolific și de în fierbere ca Noul Val Românesc atunci când a prins formă, dar dotat cu un simț abil de a face filme de succes la publicul local. Focusul Norvegian își propune să surprindă fenomenul în plină desfășurare printr-o selecție eclectică, din care iată primele patru recomandări.

Max Manus

Cel mai scump și de succes film norvegian făcut vreodată, *Max Manus* e biografia romanțată și bombastică a personajului titular, cel mai important luptător antinazist norvegian din timpul Celui de-al doilea război mondial. Construit pe capodolul unor *Saving Private Ryan* sau *Defiance*, *Max Manus* abundă în secvențe extravagante de război, explozii, împușcături, acte de sabotaj și urmăriri, păstrând totuși și acea componentă introspectivă și de construcție de personaj care a făcut *din Flame and Citron*, alt film nord-european de război, unul dintre preferatele TIFF-ului din 2010. Ca orice film de gen, *Max Manus* nu pierde prea mult timp cu expozițiuni stufoase (ce se mai poate zice despre Al doilea război mondial într-un film de acțiune despre cei ce-au câștigat războiul?), mizând pe fapte (de arme și de amor) pentru a spune ceva despre personaje. Max e desigur glorificat și în centrul tuturor scenelor decisive - ce poate fi mai

decisiv decât un crucișător aruncat în aer într-o dimineață senină? - fiind atât naiv și idealist, cât și prolific în misiunea lui, combinație auto-indulgentă care vinde orice erou și filmul pe care-l locuiește. Max are parte și de un antagonist pe măsură, un torționar neamț, mai puțin șlefuit decât Christopher Waltz în *Inglorious Bastards*, cu părul dat peste cap cu gel și o apetență pentru a trimite oamenii în fața plutonului de execuție.

În *Călătorească Solo*, un student la literatură, Jarle, află că are o fiică de 7 ani și se vede nevoit s-o găzduiască până când mama ei se întoarce dintr-o escapadă. Premisa e jumătate de comedie romantică (eroul e îmbîrligat amoros cu o colegă de facultate), jumătate de poveste despre maturizarea unui tip de 25 de ani care a tot amînat s-o facă, trăind liniștit în coconul inteligenței literare din Bergen-ul anilor '90. Desigur că Jarle nu are prea mult habar despre științele paterne - nu are cum să învețe așa ceva din teza

sa despre Proust, care e constant amînată - dar fiica lui e îndeajuns de dezgheatată și intuiește mai bine ca Jarle momentele cheie din viața lui. Jarle e părăsit și regăsit de iubită, muștruluit și pus pe calea cea bună de cam tinăra lui mamă, se emancipează intelectual de sub tutela unui lector erotoman. Motiv pentru o referință trivializată la Derrida. Iar prietenii lui cei mai buni, la fel prinși într-o buclă temporală a producției și criticii literare, își descoperă la rîndul lor înclinația pentru viața molcomă de familie. Dacă ați citit/văzut povești de Nick Hornby, *I Travel Alone* va părea foarte familiar, avînd cam aceeași perspectivă dulce-amăruie (și neapărat deșteaptă) asupra maturizării, asumării responsabilității, indeciziilor amoroase, digest ambalată într-un pachet de film de public cu mult peste media comediei romantice vrac. Poveste cu copii, pînă la urmă, doar că unii au primit trupuri de adulți și li se cere să fie oameni mari.

Îngerul

Oferta Norvegiei pentru Oscarul de film străin în 2009, *Îngerul*, e povestea unei femei dependente de droguri, Lea, care trebuie să-și abandoneze copilul pînă cînd va fi capabilă să aibă grijă de el. Bazat pe experiența de viață a unei prietene a regizoarei Margreth Olin, *Îngerul* e atît o poveste despre drumul pînă-n abisurile abuzului de substanță, cît și o privire neîncrîncenată asupra modului niciodată complet satisfăcător în care te poți recupera. Olin indexează viața eroinei-heroină din copilărie, cînd, după ce și-a pierdut tatăl blînd, a avut de-a face cu concubini violent și pedofil al mamei sale. Lucrurile nu se îmbunătățesc în adolescență, Lea prostituîndu-se pentru droguri și invers, rămînînd însărcinată și trebuind să renunțe la copil. Sînt multe momente în care Lea e destabilă și e dificil să faci diferența între efectele drogurilor și carențele ei personale, dar nu simți cum că Olin ți-ar dicta ce să simți. În schimb, se preocupă ca filmul să fie tonal diferit pentru fiecare etapă din viața Leei; copilăria e pastelată cu culori șterse, inundate de reflecții solare (în felul acela al videoclipurilor Florence and the Machine), iar adolescența-i prelungă și zbuciumată merge pe realismul la metru pe care deja parcă nici nu-l mai observăm. Evitînd te-

zele de serviciu ale filmelor cu junckies, *The Angel* găsește frecvența aceea a filmelor savante de public din care rămii cu destul de multe fără să te istovești cu doar un film pe zi la TIFF.

În 2008, armata israeliană a bombardat Gaza ca urmare a unor atacuri cu rachete din partea palestinienilor. Situația era gravă încă de dinainte de atacurile propriu-zise; blocada comercială asupra regiunii dura de cîțiva ani deja, iar alimentele și medicamentele erau aduse, prin tuneluri, de traficanți și vindute la prețuri prohibitive unor oameni oricum lipsiți de mijloace. *Tears of Gaza* nu e genul de documentar care încearcă să dea explicații sau să pună lucrurile în perspectivă prin discuții de tipul *talking heads* cu experți. Mare parte din documentar se desfășoară în timpul bombardamentelor, mai exact în minutele foarte dense de după impact, în care medicii și voluntarii (lipsiți de ambulanțe și echipament) încearcă să ducă răniții în spitale improvizate, iar localnicii își scot morții de sub moloz. La fel ca *Russian Lessons*, un alt documentar din linia întii prezent anul acesta la TIFF, *Tears of Gaza* e și un compendiu de grozăvii de război - cadavre aproape dizolvate de bombe cu fosfor, fragmente de corpuri răspîndite pe străzi, peste care supraviețuitorii trebuie să sară pentru a ajunge la următorul adăpost (care are multe șanse să fie spulberat de următoarea tură de bombardamente). Pe lângă cei 1400 de oameni uciși în timpul ofensivei, au rămas în urmă mii de orfani, schilozi și oameni fără adăpost. Oameni care au mai prins poate alte acțiuni de pacificare care i-au lăsat fără nimic, în afară de o ură crescîndă pentru ce poate veni din exterior și reticenți la orice poate fi ambalat drept soluție.

Mark Racz

Călătorească Solo

Tears of Gaza

10 ediții in 10 portrete

01 – STAFFERUL TIFF

Incepem cu creatura cea mai misterioasă și mai perplexantă din toată menajeria TIFF. Sau, poate mai potrivit ar fi “obscură”, pentru că rareori e văzută în lumina zilei. Fie că e plătit sau voluntar, pe acest individ cu tendințe sadomaso îl găsești în încăperi micuțe, insalubre, pe lângă tot felul de mașinării care bipăie, șuieră și transmit radiații nocive (și aici nu mă refer numai la șefi). De obicei, îl vezi adormit cu capul pe masa pe care stampilează bilete. E atras de “mitologia” TIFF, de promisiunea unei distracții neîngrădite și al unui “big break”, de discuții cu oameni faimoși și fascinanți sau de filmele cu mutilări genitale. Sfirșește în malaxor. E tînăr, ba chiar foarte tînăr sau se ține foarte foarte bine – altfel n-ar rezista. Are un amestec de idealism și de entuziasm de-a dreptul tembel și o memorie extrem de scurtă: altfel, de ce ar vrea s-o ia de la capăt, sisific, la o nouă ediție? Să lucrezi la TIFF în Staff nu e deloc *glam*: ești presat continuu de cei mai sus în organigramă, de deadline-uri, de invitați fițoși, de lipsa de somn, de junk food-ul înghițit pe fugă.

Istoria acestui specimen nu e chiar scrisă cu sînge, ci cu pierderi

importante de celule nervoase și hepatice. Zburlit, cu ochii injectați și cu *badge*-ul care îi atîrnă de gît ca o sabie, îl zărești mai tot timpul vorbind la mobil cu o voce uniform răstită care pare că se poate sparge în lacrimi în orice moment (are deja accent ardelesc, cu toate că a venit abia de 3 zile din București). “Turiștii” TIFF tind să-l ocolească (atunci cînd n-au nevoie de el) din cauza unui amestec de vină (eu am venit aici să mai distrez și ei, săracii...) și de auto-conservare. În fiecare an, își propune să vadă “măcar vreo 10 filme”, dar nu reușește să prindă niciunul. Atunci cînd izbutește să-și facă timp, nu e recomandabil să între la un *arthouse* impenetrabil. Pentru că are psihicul adînc zdruncinat, tinde să facă un crash pentru el și să-l vadă în buclă, devenind contraproductiv. Invariabil, unul dintre ei se îmbolnăvește din prima zi și, grație traiului în comun, pasează boala ca la ștafetă. Noroc cu petrecerile, unde mai defulează. Ca și mult invocatul vampir transilvănean, iese din cutie noaptea și e însetat rău. Alcoolul îl predispune și la ridicol și la senti-

mentalisme: dansează Macarena, lacrimează, strînge palme umede și se lamentează că nu-i sînt recunoscute meritele. E momentul în care jură că la anul nu va mai veni... Există cîteva condiții ca să devii ca el: apetența pentru auto-flagerare, puterea de muncă a unui hamal, capacitatea de a supraviețui cu o dietă de euforie, nervi și pufuleți și priceperea de a birfi (pentru că această activitate de ventilare a sufletului și a frustrării e esențială aici; în acest proces nimeni nu e iertat). Pentru restul lumii, el rămîne doar un nume pe o insignă (Mihai Chirilov s-a ambiționat într-un an să-i cheme unul cîte unul pe scenă). Dar în spate, cu toții formează un amalgam colorant, exaltat și, uneori, detonant de personalități contrastante forțate să lucreze împreună, cam ca echipa unui film. Doar că nu ai ocazia să vezi rezultatul muncii lor pe ecran. Sînt invizibili, dar susțin rețeaua. De ce perplexant? Pentru că la finalul festivalului, povestesc ca despre o experiență care le-a schimbat viața.

– Anca Grădinariu

Alege smartphone-ul
care ți se potrivește
din cea mai inovativă
gamă Nokia

nokia.ro

Nokia C7

Nokia N8

Nokia E7

NOKIA
Connecting People